

Stirlea

(NR. 41)
31
8 PAG.
10 LEI

SAPTĂMINAL DE INFORMAȚII ȘI OPINII DEMOCRATICE ■ ARAD ■ ANUL II ■ 14 - 21 AUGUST 1992 ■

REZISTENȚĂ CONTRA DICTATORULUI LA INEU

ANTICOMUNIȘTII INEUANI PERSECUTAȚI

PERCHEZIȚIA

Luni, 3 august 1992, orele 12,15, la locuința d-lui Ioan Ursan din Ineu, str. 30 Decembrie, s-a prezentat căpitanul Vesa pentru o percheziție. I s-a cerut numitului Ursan acceptul în scris pentru această acțiune. Omul s-a așezat la masă și a început să scrie, dar s-a răzgândit, cerând un mandat legal. Dl căpitan Vesa nu a fost surprins, și în 20 minute a avut în mână actul cerut de la Procuratura locală, cu semnătura dlui Maier.

Cetățeanul Ursan s-a supus legii, dar a pretins să afle ce anume se caută și cine a depus denunțul. Prima dorință i-a fost satisfăcută: se căuta un post de radio-emisie și o monografie a orașului Ineu. La a doua întrebare nu a primit răspunsul, deoarece vrea să acționeze în judecată pe calomniator. A făcut și o cerere scrisă la Procuratura locală, care însă nici măcar nu a fost acceptată. Pe mandatul de percheziție scria totuși că acțiunea a fost inițiată de Primărie, fără nominalizare.

Dl Ioan Ursan, electrician la Tricoul Roșu din Ineu, nu a fost percheziționat întâmplător. El este unul dintre acei ineuani curajoși, care nu a mai putut răbda regimul comunisto-ceaușist, și a aderat la Sindicatul Independent Unitatea Poporului din localitatea înființat în 1985.

Mulți arădeni au auzit prin sistemul ZVONER despre existența unei organizații „militare” anticomuniste de la Ineu. După un mic sondaj făcut în localitatea respectivă și în Arad, am constatat că și acum, după aproape 3 ani de la Revoluție și 6-7 ani de la acel eveniment, toți au aceeași imagine nebuloasă despre mișcarea anticomunistă de acolo.

Asupra existenței aceluși sindicat se păstrează o tăcere suspectă. Singurele publicații care au contactat pe cel în cauză au fost Jelen din Arad, în 1990 și un ziar francez, ambele puțin accesibile cititorilor de limbă română.

În Parlament s-a vorbit la un moment dat despre mișcarea spontană din Brașov, comemorată și prin mari manifestații. Despre mișcarea organizată de la Ineu nu s-a suflat o vorbă, cu toate că ea are acolo un reprezentant în persoana senatorului Ioan Baboș, unul dintre inițiatorii formației. Să se fi pocăit fostul revoluționar, considerând că activitatea lui din 1985-86 a fost antistatală și nu anticomunistă? De asemenea, trebuie să subliniem că acțiunea ineuaniilor a precedat-o pe cea din Brașov cu 2 ani.

Revenind la cazul Ursan, ne întrebăm: dacă în 1989 a avut loc o revoluție, cum este posibil să se acționeze împotriva fostilor anticomuniști cu aceleași metode securiste din epoca de aur?

Dl Ioan Ursan a făcut apel la publicitatea noastră, la cotidianul România liberă și la Procuratura județeană. Dinzul, dar și noi sntem curioși de răs-

punsul pe care-l va da ultima instanță. Dl Ursan, care acum este în vîrstă de 31 de ani, a avut nefericirea de a lua contact cu securitatea ceaușistă și „justiția militară”. Este pasat acum „civililor”?

Dl căpitan Vesa, cu mandatul de percheziție 405/P, 03.08.1992, semnat Maier, s-a pus pe treabă, căutînd un radio-emitator inexistent, cu excepția celui de radio-amator, de care se știe: Dl Ursan mai fusese supus unei asemenea acțiuni și în 4 oct. 1986. Aici se leagă lucrurile. Deci ce caută acum Poliția, căuta atunci securitatea ceaușistă. Vom vedea mai departe despre ce este vorba.

Fostului cepeunist din 1990 i se mai impută însușirea unei monografii a orașului Ineu — scrisă probabil în stil „așchii de stejar” — despre care afirmă că nu știe nimic.

În procesul verbal de percheziție, ca să nu fi fost făcută degeabă, s-a consemnat că cetățeanul în cauză ar poseda „bunuri a căror proveniență nu le poate justifica”, ceva în spiritul Legii 18, cu toate că nu pare a fi cazul. Se pare că Poliția și Procuratura ar fi rezolvat toate cazurile de hoție, tâlhărie, viol, și are acum timp de ceaușism.

SINDICATUL INDEPENDENT UNITATEA POPORULUI DIN INEU

Să ne întorcem la anul 1985, cînd s-a constituit această formațiune cu prescurtarea S.I.U.P., rezumată de inițiatori la U.P., adică un U și un P contopite (Unitatea Poporului), devenit un semn provocator de furie pentru securiștii de atunci.

Așadar, în acel an CORNEL GEORGIU, mastru la secția Strungul din Ineu, care își manifestase deschis, chiar în ședințe, nemulțumirile față de însuși dictatorul, a început să contacteze în secret oameni de încredere. În vederea constituirii unei organizații anticomuniste. Dl Cornel Georgiu fusese anterior mastru militar la un centru de cercetări în tehnica militară din Petroșani.

Este posibil ca și alții să-și aroge titlul de inițiatori, deoarece constituirea s-a făcut prin contacte personale, pe grupuri mai mici, în așa fel ca nu toți să știe componența ansamblului, ca o regulă a conspirativității. Se ținea cont de ideile fiecăruia, alegîndu-se soluțiile cele mai bune.

Programul sindicatului cuprindea 8 puncte, care se refereau la lupta contra lui Ceaușescu, și a comunismului în general, rezolvarea problemelor economice din industrie prin deschidere spre vest, cu referiri la economia de piață, retrocedarea pămîntului țărănesc, liberă circulație a persoanelor și

ideilor, și în final, chemarea la grevă generală, ca mijloc de răsturnare a diabolicului sistem.

Acțiunile formațiunii s-au concretizat în confecționarea de manifeste cu care se încerca trezirea conștiinței celor năpăstuiți de comunism, apeluri la unitate în lupta contra asupritorilor bolșevici. Confecționarea lor se realiza cu negative făcute din plăci folosite în electronică, pe care se lipeau litere din sirmă. Aceste manifeste erau împrăștiate în parcuri, „scăpate” în locuri aglomerate, sau introduse în cutii poștale. Interesant este că în cursul anchetelor unul dintre călăii a afirmat (probabil sincer) că și el găsisse în cutia sa poștală un asemenea manifest. Ele au fost împrăștiate în Ineu, Arad, Timișoara, Sibiu, Petroșani, Brașov, Cluj. Confecționarea manifestelor o realizau, în special noaptea, Cornel Bulzan, soția sa, Viorica, Ioan Abrudean (toți trei din Bocșig) și Cornel Georgiu. Transportul și difuzarea lor o făceau pe rînd mai mulți membri ai grupurilor, în condițiile în care deseori celerăștii erau însoțiți de milițieni, care-și arogau dreptul de a cerceta conținutul unor bagaje ce le păreau suspecte. Viorica Bulzan din Bocșig, croitoreasă, și-a confecționat o rochie de gravidă, sub care ascundea manifestele. Poate unora li se pare naivă ideea, dar aveau în plan să taie gorunul lui Ceaușescu, a cărui prezentă lingă cel al lui Horea o socoteau o blasfemie.

Afișarea unor portrete ale lui Ceaușescu în chenar negru, sau pe care se desena un x mare, negru, cu inscripția VINOVAȚ, la intrările principale ale Ineului, sau pe panoul cu celebrul mercurial din piață, a dus la descoperirea conspiratorilor. Aceasta s-a întîmplat chiar în perioada de așteptare a răspunsului celor ce trebuiau să înlesnească trecerea graniței iugoslave de către doi membri, pentru a duce în lanterne programul sindicatului în vederea transmiterii lui prin Europa Liberă. Acțiunea de trecere a frontierei, ce implica mari riscuri, urma să aibă loc deoarece revoluționarii noștri erau descurajați de faptul că acțiunile lor nu au răsunet internațional și implicat în țară, ceea ce ar fi contribuit la eficientizarea muncii lor. Tot atunci era în perspectivă confecționarea unor microfilme cu acel program, de către dl Ioan Bodea de la I.V.A., acțiune rămasă în faza de discuție.

Imnul sindicatului era *Deșteaptă-te, române*.

CEIALȚI MEMBRI AI SINDICATULUI

Nicolae Cornel Bulzan, de care am amintit deja, este născut în 2 nov. 1956,

exact în timpul revoluției anticomuniste maghiare. Fiind lăcătuș la I.J.P.I.P.S. Ineu, a fost contactat de maestrul său de schimb Georgiu. Despre soția dlui Bulzan, Viorica, am amintit.

La dl Ioan Abrudean din Bocșig, fost primar după 1989, ne vom referi mai târziu, fiind al treilea condamnat alături de dlui Georgiu și Bulzan.

Senatorul F.D.S.N.-ist Ioan Baboș, care fusese înainte vicepreședinte la cooperativa Pincotana, era unul dintre cei ce sistematizau știrile de la Europa Liberă.

Ioan Ursan, electrician la Tricoul Roșu, a intrat în mișcare la propunerea lui Georgiu, fără știrea soției. Radiofonișt amator, urma să confecționeze o stație de emisie radio.

Constantin Ghioghiș, fost agent A.D.A.S. (are acum 28 de ani), dezamăgit de rezultatul alegerilor din 30 mai 1990, a fugit în Franța, unde a obținut o bursă guvernamentală franceză de studii la Strasbourg.

Tot de atunci, și tot în Franța se află Cornel Georgiu, după ce a dat un interviu la Televiziunea maghiară, unde a afirmat că se va întoarce în România cînd se va instaura aici democrația.

La domiciliul dlui Petru Crișan, contabil șef la I.J.P.I.P.S., s-au ținut majoritatea întrunirilor. Pleca în delegații prin țară chiar cînd nu era obligat, pentru a duce manifeste, pe care le bătea la mașină, după ce tot el procura hirtia. Făcea ca și Baboș sinteze ale stirilor transmise de posturile de radio străine.

Georghe Popa, inginer, mecanic șef, o vreme chiar director la Tricoul Roșu din Ineu, a rămas fără serviciu după anchetă.

Mișcel Ruxanda, fost muncitor la I.J.P.I.P.S., lucrează acum la Legea 7 în Primărie.

Gh. Ghiulescu, fost muncitor la I.J.P.I.P.S., acum la cooperativa Crlsul.

Dl Csucsik, muncitor la Grupul școlar Nr. 15 (handicapați) s-a ales doar cu sfînta bătaie a securiștilor, avînd mai mulți copii.

Ioan Szasz, subinginer la I.J.P.I.P.S., cu o contribuție minoră, fără însă a trăda, cu toate cele suportate, a fost exclus din P.C.R.

Pentru că a furnizat piese pentru confecționarea stației radio (nefinalizată), colonelul Constantin Predică a fost trecut în rezervă, apoi în pensie de boală.

Majorul Lăzărescu a avut parte de aceeași soartă, pentru nedeunțare.

Dl Adalbert Horvath, maior-inginer, a fost trecut de asemenea în rezervă, fiind șeful atelierului de unde s-au sustras piesele.

Data viitoare vom derula firul evenimentelor începînd cu arestarea, după declarațiile date de unii eroi ai acestor întîmplări, sub semnătură și pe proprie răspundere.

Hugo HAUPTMANN

ISTORIA ÎN DATE A EXPANSIONISMULUI RUSESC

1917, ian. 4-9. Ofensiva germană pe direcția Brăila și în Dobrogea de nord, Dobrogea este evacuată de trupele române.

Bătălia de pe Putna, trupele ruse-române se retrag pe Siret, ocuparea Fecșanilor (8 ian.).

12a. 9. Formarea unui nou guvern rus condus de prințul N.D. Gollin.

ian. 13-18. Contraofensiva română în sectorul Mărăști, frontul se stabilizează pe Șușița, Putna și Siret.

febr. 14. Tratat secret franco-rus privind țelurile războiului.

febr. 27. Incepe revoluția burghezodemocratică din Rusia. Răsturnarea otocrației. Se constituie Sovietul de deputați, formarea Comitetului provizoriu al Dumei de Stat, în frunte cu M.V. Rodzianko.

mart. 15. Se formează guvernul provizoriu în Rusia, în frunte cu prințul G.E. Lvov; dualitatea puterii; țara Nicolae II abdică.

mart. 16. Marele Duce Mihail, desemnat succesor de către Nicolae II, renunță la tronul Rusiei.

mart. 20. Constituirea Marelui Ducat al Finlandei.

mart. 21. Arestarea ex-impăratului Nicolae II și a familiei sale.

mart. 30. Guvernul provizoriu al Rusiei recunoaște independența Poloniei.

apr. 16. V.I. Lenin sosește din emigrație la Petrograd.

mai 3-4. Demonstrații la Petrograd, începe prima criză a puterii guvernului provizoriu.

mai 18. Formarea guvernului provizoriu de coaliție în Rusia, în care intră și socialiști-revoluționari și menșevici.

ian. 5. Generalul Brusilov este numit comandant suprem al Armatei ruse.

ian. 23. Rada din Kiev decretează autonomia Ucrainei.

ian. 1-15. Puternică ofensivă rusă în Galiția („Ofensiva Kerenski”).

iul. 3-4. Bolșevicii se retrag în ilegalitate, toată puterea trece în mâinile guvernului provizoriu.

iul. 19 - aug. 19. Contraofensivă reușită austro-germană în Galiția.

iul. 21. A.P. Kerenski devine prim-ministru al Rusiei.

iul. 24. Înfrângerea grea a armatei ruse la Varnopol. Formarea celui de-al doilea guvern provizoriu, de coaliție, sub președinția lui Kerenski.

aug. 1. Kornilov îl înlocuiește pe Brusilov la comanda supremă a armatei ruse.

aug. 6. Al doilea guvern provizoriu în Rusia condus de Kerenski, care primește depline puteri.

aug. 14. Ex-țarul Rusiei Nicolae II Romanov și familia sa sînt exilați la Tobolsk.

sept. 11. Rusia se proclamă republică se formează un Directorat în frunte cu Kerenski.

sept. 25. Constituirea celui de-al treilea guvern provizoriu, de coaliție în frunte cu Kerenski.

oct. 7. Sosirea ilegală a lui Lenin din Finlanda, la Petrograd.

oct. 24-25 (6-7 nov.). Gărzile roșii ocupă principalele obiective, instituțiile guvernamentale și înconjoară Palatul de Iarnă, refugiul guvernului provizoriu.

oct. 25 (7 nov.). Guvernul provizoriu e răsturnat. Apelul „Către cetățenii Rusiei”, prin care se anunță instaurarea Puterii sovietice. Victoria revoluției Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

oct. 26. Asaltul Palatului de Iarnă, arestarea guvernului provizoriu.

nov. 2 (15). Guvernul sovietic adoptă Declarația drepturilor popoarelor din Rusia, proclamarea drepturilor popoarelor la autodeterminare pînă la despărțire.

nov. 20 (dec. 3). Inceperea tratatelor de pace cu Germania la Brest-Litovsk, în urma dezintegrării armatei imperiale prin bolșevizare. Faptul are un efect dezastruos asupra rezistenței armatei române, pentru care „principiul pericol...” îl prezintă rușii roșii, a căror activitate, dirijată de bolșevicul românobulgar Cr. Rakovski, submina existența însăși a statului. La Iași, trupele rusești anarhizate au fost dezarmate cu ușurință, dar la Galați, Pașcani și în alte localități, luptele dintre români și bolșevici au continuat pînă în ian. 1918”. (Vl. Georgescu).

dec. 6. Finlanda se proclamă stat independent.

dec. 9. România se vede silită de semna la Focșani armistițiul cu puterile Centrale.

dec. 11 (24). Proclamarea Ucrainei ca republică sovietică.

dec. 15 (28). Statul Țării din Chișinău (Basarabia) proclamă Republica Democrată Moldovenească.

Aminteam în numărul trecut despre starea deplorabilă a clădirii Palatului Cultural. Între timp am aflat că Prefectura ar fi aceea care poate lua măsurile necesare.

Date legate de acest edificiu și costul său am găsit într-o carte sortită topirii, în multezeci de exemplare, în anul 1922, la ordinul directorului de atunci al Muzeului arădean. Este înmăsoasă salariată (căreia îi mulțumesc și pe această cale), mi-a oferit un exemplar.

Să dăm cuvîntul autorului — dr. Coriolan Petranu, conferențiar pentru istoria artelor la Universitatea din Cluj, Inspector general al muzeelor din Transilvania, care în volumul Muzeele din Transilvania, Banat,

Societății Literare Kőlcsey înființată la 1881, care funcționează și azi (cartea este scrisă în 1921). Societatea a cedat la 1912 colecțiunile sale orașului. Ele au fost așezate în Palatul Cultural nou edificat de Szantay, terminat și inaugurat la 1913. Palatul Cultural edificat prin contribuțiunea Ministerului de culte, Inspectoratului general al Muzeelor, a orașului și județului Arad și a Societății Kőlcsey a costat aproape un milion de coroane. Galeria de tablouri s-a creat prin depozitul Muzeului de bele-arte, apoi prin donațiuni și cumpărări. Eiceul de stat a depozitat colecția sa de monede Expoziția Regimentului de infanterie 33, aranjată în 1917 în sala mică a palatului și așezată în

PALATUL CULTURAL (II)

Orășana și Maramureș — Trecutul, prezentul și administrarea lor — București, Cartea Românească S.A. — 1922, scrie în capitolul 8 (pag 121—124):

MUZEUL PALATULUI CULTURAL DIN ARAD

„Ca mijloace puternice pentru răspîndirea culturii s-au dovedit așanumitele „palate culturale”. Ele cuprind în sine muzeul și biblioteca, o sală mare servește pentru conferințe, concerte, o sală mai mică pentru expoziții. Ca scop și aspect „palatele culturale” sînt asemănătoare „Ateneului” din București. O astfel de instituție în mîna unui director destoinic poate deveni un factor cultural pentru publicul mare, precum este școala pentru tineret. În patru orașe avem palate culturale: în Arad, Fîrgu-Mureș, Sighet și Turda. Unul dintre cele mai importante este cel din Arad.

Dintre colecții înalte Muzeul de relicvii din 1848 s-a dezvoltat mai puternic prin munca lui Arpad Varjassy și Alexandru Dendvay. Muzeul de relicvii a luat ființă la 1892. Antichitățile preistorice și o parte a monedelor au fost colecționate de profesorul Ladislav Bömötör prin săpăturile de la Pecica. Colecțiunile au aparținut la început, în mare parte,

estate, în 1918 a fost în parte redusă. În 2 ianuarie 1919 funcționarul Muzeului de Bele-arte din Budapesta Pogany, cu ordin ministerial, a dus 21 de tablouri din galerie. Colecția etnografică a fost mai întâi adăpostită în casieria orașului, de acolo piesele mai valoroase au fost depuse la Budapesta. Muzeul împreună cu biblioteca stă sub conducerea directorului român, care ca atare este funcționar al orașului. Controlul suprem al Statului l-a exercitat în trecut începînd cu 1898, Inspectoratul Muzeelor, Inspectoratul Muzeelor din Transilvania de la 1920. Muzeul s-a îmbogățit în timpul din urmă prin 3 tablouri donate de văduva istoricului Xenopol, cu Muzeul pedagogic de 37 obiecte, iar biblioteca a crescut în mod însemnat prin donațiunea bibliotecii Xenopol, constatoare din 2200 volume și prin donațiunea Ministerului Muncii 1567 volume. Galeria de tablouri și biblioteca s-au deschis publicului în 1921, numai colecția de antichități și relicvii nu a putut fi deschisă, deoarece aceasta așteaptă gruparea și selecționarea din nou. Inspectoratul Muzeelor din Transilvania a sprijinit cu 10.000 lei muzeul în primul an bugetar. Suma se întrebunțează pentru îmbogățirea Muzeului etnografic și arte naționale.”

Coriolan Petranu (1921)
(VA URMA)

Versuri și muzică

Dimitrie Stăra

armonizare: Ioan More

(versurile sînt publicate în

„ȘTIREA” nr. 28.)

Grav - cu direz

UN VECHI CÎNTEC PATRIOTIC ÎNDRĂGIT DE EMINESCU [4]

MAI TURNAȚI-MI ÎN-C-O-DATĂ

MAI TUR-NA-TI-MI ÎN-C-O-DATĂ VIN SĂ BEAN CĂCI SÎNȚEȘI DAR SĂ

NU-MI UMPLĂȚI CĂNĂRUL NUMAI DE LA MIEZ ÎN JOS - ȘEU

ÎNTRU „ECONOMIA DE PIAȚĂ” ȘI... ECONOMIA DE PIAȚĂ

Interviu cu domnul ec. IOAN CIULICĂ, director comercial la S.C. „Vinalcool” S.A. și secretar cu propaganda în cadrul Biroului Organizației județene P.N.L. Arad

● tuturor le era frică să folosească termenul de capitalism ● s-a procedat similar ca în 1946-1948 ● s-a încercat manevre cu acele liberalizări forțate de prețuri ● singurul acționar sau proprietar îl reprezintă statul ● haosul dirijat de la nivel central ● trăiesc de pe urma creditelor, cărora nu le mai pot face față ● a apărut tentația multor conducători de a-și falimenta întreprinderea, pentru a o putea apoi cum-păra ● au avut grijă să acumuleze capitalul în stare să-i facă din comuniștii de bază de ieri, capitaliștii de mâine ● falimentul înseamnă că nu mai poți face față plăților ● de la epoca așa-zisului liberalism sălbatic au trecut două secole.

PIAȚA... ECONOMIEI DE PIAȚĂ

— Domnule Ciulică, societatea rămânească a cunoscut mari prefaceri în ultimii doi ani. Cum se văd acestea cu ochii unui economist?

— Schimbarea din România, de care ați amintit, de după decembrie 1989, atât în domeniul politic, în cel social cât și în cel economic, s-a pornit pe o idee foarte clară: „Revoluția din 1989. Înseamnă o schimbare de societate. La început, tuturor le era frică să folosească termenul de capitalism referitor la transformarea sistemului nostru politic. Abia acum, după doi ani de zile, specialiștii, politicienii, acceptă cu greu ideea că termenul de economie de piață, de care se face atita caz, și proprietății private. Mulți, în principal din neștiință au alergat la aceste denumiri. Mai mult, în primele luni ale lui 1990, după cum am dedus și din unele discuții cu oamenii mai în vîrstă, s-a procedat similar ca în 1946-1948, pînă la naționalizare. Nu vreau să se înțeleagă că merg pe ideea menținerii vechii nomenclaturi, ci doar că a existat o lipsă de decizie, de curaj în adoptarea de hotărâri în acele momente. În tot ce a urmat, pînă la alegerile din 20 mai, ideea de economie de piață practic nu a existat. Abia din toamna lui 1990, după prezentarea așa-zisului program de factură liberă al guvernului fascist Roman, a început introducerea termenului de economie de piață. Au apărut chiar și niște legi în acest sens, specifice organizării economiei de piață: Legea nr. 15 și Legea nr. 30, referitoare la înființarea și funcționarea societăților comerciale și regiilor autonome. Nu s-a înțeles însă că nu este suficientă doar o lege de organizare, pentru a avea o reală concurență. S-a încercat manevra cu acele liberalizări forțate de prețuri, în ideea că plăți-poate concurența va apărea. Măcar, așa au fost justificate.

HAOSUL CA STARE DE FAPT

— Justificări au fost multe, unele chiar extrem de... frumose. Care a fost însă rezultatul practic?

— Crearea unui haos economic. Să începem cu titulatura de societate pe acțiuni. Cum poate fi o societate pe acțiuni, atîta timp cît nu oferă acțiuni? Mai mult, singurul acționar, sau proprietar, cu dreptul de reprezentare statul. El nu se comportă însă ca un adevărat proprietar, ci creează deliberat haosul de care am vorbit. Așa-zisele liberalizări de prețuri, ar fi trebuit să provoace o concurență, între întreprinderile de stat. Ele, însă, nu au reușit decît să acopere, prin creșterea ale prețurilor, pierderile întreprinderilor, menținînd haosul, de multe ori întreinut cu bună știință. Altă problemă ar fi, poate, interesant să se facă un sondaj pe această temă, prin membri ai familiei sînt acționarii sau patronii de alte societăți. S.R.D.-uri, care prosperă, în timp ce S.A.-urile pe care le „conduc” se prăbușesc. Să nu se înțeleagă de aici că eu sînt împotriva privatizării, din

contră, partidul pe care îl reprezintă pune proprietatea privată pe primul plan al interesului. Inșă, în doctrina liberală, este vorba de o proprietate dobîndită prin muncă constituită, cu respectul legilor, nu prin bișnițiereală sau alte matrapazlicuri. Așa se explică haosul dirijat de la nivel central, pentru crearea așa-zisel „economii de piață”. Imi vine greu să cred că cineva în doi ani, muncitor, economist, inginer, ar fi putut, printr-o muncă corectă de zi cu zi și fără „artificialități”, să devină milionar. Așa mai veni cu un exemplu, în sprijinul ideii haosului organizat. Anume, că pînă la alegerile din mai 1990, el s-a materializat prin lipsa taxelor și vamale. Nu cred că există, în economia modernă, vreun stat care să-și mai poată permite un asemenea lux. Din motive electorale, pentru menținerea popularității, bugetul a fost sărăcit deliberat, ajungînd în situația de azi, cu o inflație la care un om obișnuit nu-și poate face față dintr-un salariu obișnuit. Și nici chiar din unul mai mare decât cel obișnuit.

Legat de „economia de piață”, cu ghilimele de rigoare, ea a avut darul să-l favorizeze pe reprezentanții vechilor structuri. Ei au putut face o trecere către adevărata economie de piață, prin acumularea de capital. Cum? Pe spinarea omului cîstit și muncitor. Pînă la adevărata economie de piață generalizată în România, calea este lungă. Vom putea discuta, poate de ea abia peste câțiva ani buni.

FALIMENTUL NOSTRU CEL DE TOATE ZILELE

— Cum vă explicați faptul că atîta de multe întreprinderi au probleme, fiind în pragul colapsului?

— Așa dori ca să se observe faptul că marele majoritate a întreprinderilor care au datorii, trăiesc de pe urma creditelor, cărora nu le mai pot face față. În multe alte, situația dezastruoasă în care au ajuns a fost generată chiar de către unii conducători, pornind de la ideea evaluării de active care s-a făcut. S-a ajuns la situații, de risul lumii, cînd o întreprindere mare a fost evaluată la suma de 100 milioane de lei! De aici a apărut tentația multor conducători de a-și falimenta întreprinderea, pentru a o putea apoi cumpăra. De curînd, a apărut o hotărîre a Guvernului prin care s-a trecut la o nouă evaluare, care nu se știe la ce rezultate va duce. Să ne gîndim, de exemplu, la mijloacele fixe amortizate, care mai sînt în funcțiune, dar nu sînt prinse în reevaluare. Mă refer în special la clădiri, cu durată mare de viață și prețuri relativ mari, și care nu apar în calcule. Astfel, se evaluatează din start patrimoniile, în folosul acelor oameni de bine care, prin funcțiile pe care le-au avut, au avut grijă să acumuleze capitalul în stare să-i facă din comuniștii de vară de ieri, capitaliștii de mâine.

— Am tot pomenit de faliment. Vreți să explicați această noțiune?

— Voi încerca. Neapărînd la noi o lege a falimentului, majoritatea conducătorilor sînt tentați să conducă tot după vechile metode socialiste, să nu deranjeze pe nimeni cu problemele lor, să nu supere pe nimeni și

să cheltuiască bani întreprinderii, ca din buzunarul altuia. Angajează credite peste credite în speranța că va veni din nou statul și le va șterge. Guvernul Stoloiian, cînd a venit la putere, a vrut să facă ceva. Neapărînd legea falimentului, a mers pe ideea de a obliga întreprinderile, prin majorarea drastică a dobînzilor bancare, să-și reducă cheltuielile. Mă refer aici la creșterea productivității, a producției, și chiar la acele reduceri de personal. Legat de reducerile acestea, într-o reală economie de piață, bazată pe proprietatea privată și cea de stat, vrînd-nevrînd, toate societățile comerciale vor trebui să-și redimensioneze personalul, pentru că altfel nu se poate discuta de productivitate sporită, randament optim și altele. Cum tot la fel de adevărat este că se creează mereu noi sectoare sau activități care pot absorbi o parte din personalul disponibil.

Falimentul înseamnă că nu mai poți face față plăților, sau mai pe înțelesul tuturor, că nu mai poți plăti datoritiile pe care le ai. Măsură guvernului Stoloiian a fost doar pe jumătate bună pentru că bunii soțuri conducători de firme au găsit soluția de a mai evita pentru un timp falimentul: au trecut la garantarea creditelor cu stocurile de materiale și produse finite nevandabile. De aceea, consider că Guvernul a dorit să realizeze ceva, dar s-a lovit de vechile structuri, care au găsit modalitatea elegantă de a ieși din acest oclinc. Așa s-a înțeles economia de piață. Sper că viitorul guvern rezultat în urma alegerilor din septembrie să creeze un cadru adecvat adevăratei economii de piață, bazate, dacă se poate, din punct de vedere liberal, cu preponderență pe proprietate. Dobîndită, într-o primă fază, prin vânzarea de acțiuni.

„LIBERALIZARE” NU E SINONIM CU „LIBERALISM”!

— Multă lume leagă termenul de „liberalizare a prețurilor” de noțiunea de „liberalism”. Ce părere aveți, în ce măsură sînt sinonimi termenii?

— Bineînțeles că liberalizarea prețurilor nu este sinonimă cu ideea liberală. Confuzia aceasta a fost lansată și întreinută de cineva care a avut interesul să o facă, nu e greu de ghicit cine. Pe de altă parte, P.N.L. luptă pentru liberalizarea adevărată, dar într-un cadru bine definit al legii. În ziua de azi nu se poate concepe interpretarea legii cererii și ofertei ca în prima fază a capitalismului. Trebuie să ținem cont de faptul că de la epoca așa-zisului liberalism sălbatic au trecut două secole. Ideea liberală, astăzi, se asociază și cu protecția socială, asigurînd omului un trai decent, care nu presupune neapărat ca toți să fim proprietari de firme.

Liberalizarea de prețuri este specifică într-adevăr liberalismului, dar revin, într-un cadru de legi bine conturat.

ADEVĂRUL DESPRE PARTICIPAREA P.N.L. LA GUVERNARE

— Se poate asocia participarea liberalilor la guvernare cu caucionarea de către ei a liberalizărilor de prețuri cu care am fost fericiți de guvernul Roman și Stoloiian?

— Participarea noastră la guvernare nu a însemnat automat o legiferare a „liberalizărilor” de prețuri care au avut loc. Asocieră noastră la Guvern trebuie înțeleasă altfel. Oamenii este bine să priceapă că decît să stai în tribună, dacă vrei să fii un jucător (și nu aș dori să fie înțeles termenul de „jucător” într-un sens peiorativ), atunci intri în competiție și încerci, pe măsura puterilor tale, să oprești declinul economiei și al celorlalte sectoare ale vieții. În momentul intrării noastre în Guvern, a ceea ce era moștenit, în parte, de la Petre Roman. Multe acțiuni, de idei,

au fost o continuare a programului Guvernului Roman. În ce măsură am reușit noi să mai așăvilim degringolada Guvernului, rămîne de văzut. Nu acum, peste citva timp, de către cei care vor veni după noi. Inșă rămînem cu liniștea sufletească de a nu fi stat pasivi. Pasivitate care, poate, este boala cea mai grea a românului de azi.

Poate acum, citînd aceste rînduri, mulți dintre cei care ne-au criticat, și nu au fost deloc pușini, vor înțelege atitudinea P.N.L. de la participarea la guvernare pînă la ieșirea din Convenția Democratică. Și vor pricepe, poate, și acea „bombă” care a reprezentat-o desemnarea Regelui Mihai pe post de candidat pentru președinția țării, idee pe care mulți dintre cei care susțin monarhia s-au grăbit s-o pună la zid. Au tras concluzii pripite, fără să pună rațiunea înaintea sentimentelor. Noi am considerat că numai așa putem face bine acestei țări, implicîndu-ne în toate sectoarele societății, bineînțeles după posibilitățile noastre și a doctrinei pe care o promovăm. Așa înțelegem noi implicarea — o implicare legată de responsabilitate, dublată de consecvență în susținerea ideilor și a liniei proprii. La vremea respectivă am fost convins că ieșirea din Convenție este o greșeală. Astăzi, sînt convins că nu a fost totuși așa, pornind numai de la reacția negativă a celui din Convenția, care nu au înțeles că P.N.L. nu poate să steargă cu buretele propria sa istorie de 150 de ani.

NE VOM BAZA PE PROGRAMUL PROPRIU, NU PE GREȘELILE ADVERSARILOR POLITICI

— Cum gîndește P.N.L. actuala campanie electorală?

— Organizația P.N.L. a județului Arad va duce o campanie electorală proprie, bazată pe programul nostru, pe doctrina noastră și nicidecum nu vom porni de la ideea de a găsi greșelile adversarilor noștri politici și a ne crea campania pe acele greșeli. Că vom face referiri la perioada anterioară lui 1989, sau lui 1992, o vom face într-un mod constructiv, pentru a face electorului să înțeleagă că nu populismul este acela care va duce țara spre mai bine. Ne vom deplasa în municipii și județe, peste tot unde avem organizații locale. Poate, cu ocazia acestor deplasări, cei care ne vor asculta vor vedea în doctrina liberală poziția omului harnic și serios. La înființările cu electoratul, nu ascundem, vom face referiri și comparații cu țările care au adoptat liberalismul în economie și au ajuns acolo unde sînt — și mă refer, în primul rînd, la Japonia care după război a avut parte în majoritate de guverne liberale.

Ideii de liberalism, i-a făcut o propagandă deosebită regretatul filosof Petre Țuța, prin interviul său realizat în 1990 dar prezentat pe post de cîrînd, la o oră „matinală” după 11 noaptea. Lăsînd gluma la o parte, poate că dacă acest interviu realizat acum doi ani se dădea pe post la vremea respectivă, mulți dintre noi ar fi înțeles ce înseamnă o economie de piață, ce este liberalismul și unde a dus el. Și nu mai vedeau în liberali pe „cei care vor să vindă țara”, țară pe care nu vrem să comentăm cine a vîndut-o, începînd cu anul 1946 și continuînd cu perioada de după decembrie 1989, cînd se încearcă menținerea aceloror structuri. Imbrăcate într-o haină de Păcălici cu față umană. Aș vrea să închei, enunțînd unele idei sau principii care ar trebui să ne călăuzească pe fiecare. Este vorba despre implicare, responsabilitate, consecvență, omenie și demnitate.

VICTOR APOSTOL

VOM MÎNCA O PÎNE MĂI BUNĂ ?

Interviu publicitar cu domnul CONSTANTIN BEJU,
director al S.C. ARMOPAN S.A.

— Domnule director, ce înseamnă ARMOPAN?

— Denumirea provine de la inițialele cuvintelor Arad-morărit-panificație, deci: ARMOPAN. Adică, locul unde se produce pâinea cea mai ieftină din Arad. Și nu numai pâinea...

— România se confruntă, la această oră, cu o situație agricolă gravă. Este periclitată pâinea pentru populație?

— Județul Arad nu are asigurată grâul pînă la noua recoltă. Pentru acoperirea deficitului, Guvernul a licitat licențe pentru asigurarea grâului din import. De ce nu s-au stimulat producătorii, nu discutăm acum în ceea ce ne privește, personal am fost în Ungaria, de unde avem o ofertă de grâu cu 15 dolari/t mai ieftină decât a Guvernului. Tot pentru a fi mai operativi în achiziționarea grâului din import, am obținut ca obiect de activitate al întreprinderii noastre și importul de cereale. Astfel, considerăm că problema asigurării pâinii pentru județul Arad nu va fi o problemă. În privința prețului, chiar dacă nu m-ați întrebat, vă spun eu că, și în condițiile reducerii cu 25% a subvenției guvernamentale după 1 septembrie, pâinea produsă de noi va fi cu mult mai ieftină decât la alți producători.

— Domnule director, cum explicați dumneavoastră faptul că, în anumite zile de la sfîrșitul săptămîinii, pâinea se găsește numai cu cozi mari?

— Noi producem pâine pe flux mare. Înainte, vindeam pâine și duminică. Acum, noi furnizăm pâinea pe bază de comandă. Comenzile se fac cu o zi înainte, pînă cel tîrziu la ora 8 dimineața a zilei curente. Înșă mulți renunță la comenzi și la ora 13,00 eu toate că noi producem pâinea. Nu putem trimite spre vânzare pâine care nu a fost cerută de cei care o comercializează. Există o fluctuație mare săptămînală a cererii, care variază, de exemplu, între 25% și 100%. În diferite zile ale săptămîinii. Așa se explică de ce pe piață, în anumite zile, există o cantitate redusă de pâine. Pentru reglementarea situației, noi am făcut o propunere Primăriei, în sensul de a se încerca să se organizeze un program comun cu producătorii particulari. Acestora nu le convine să lucreze simbăta, pentru că trebuie să-și plătească oamenii dublu. Noi, sintem nevoiți astfel să lucrăm și simbăta, și duminica, plătindu-ne, bineînțeles, oamenii dublu, iar banii astfel pierduți, practic, de firmă, intră în pierderile noastre. Dacă nu există pâine pe piață, în altă ordine de idei, pe noi ne mînează lumea, nu pe partenerii. Mai avem și un magazin de desfăcere proprie, care ne provoacă mari probleme, în sensul că, mai ales simbăta este asaltat de cumpărători, care blochează feștea mașinilor, și vor să aprovizioneze orașul. Noi, cum am mai spus, avem contractată pâinea pentru magazinele din oraș, și doar o cantitate pentru magazinul nostru. Lumea nu prea este dispusă să înțeleagă, și ne supune deseori la un adevărat asediu. Am ajuns să ne punem chiar problema desființării acestui punct de vânzare.

— Domnule director, și în domeniul producătorilor de pâine, concurența se menține acerbă. Sinteti pregătit să-ți faceți față?

— Bineînțeles că nu ne sperie concurența. Sintem pregătiți să-ți facem față, în principal prin două atitudini noastre: avem și vom avea în continuare pâinea cea mai ieftină, dispunînd de linii tehnologice de productivitate mare și personal calificat. De plus, avem în obiectul de activitate și achiziționarea de grâu și producerea mînei, pe care o dăm și în alte județe. Deci, dispunem și

de tot ceea ce este necesar pentru a face pâine, eliminînd verigile intermediare. Pentru asigurarea unei calități mai bune, sintem în tratative cu firma italiană VALPAN, de la care am primit o scrisoare de intenție. Ei produc un mare sortiment de pâine, și sint gata să ne pună la dispoziție utilajele și experiența lor, pentru a ne re tehnologiza fabrica și a produce aici întreaga lor gamă de produse. Le-am pus condiția ca utilajele pe care vor să ni le dea, să fie vîzute de noi la fața locului, cum funcționează. Apoi să ne trimitem specialiștii mecanici, pentru a studia utilajele, iar dacă sint bune, să le aducem aici, cumpărînd eventual licențele pentru ele. Relativ la aceste utilaje performante, vă semnalez o problemă, pe care am pus-o în nenumărate rânduri și la Guvern. Noi vrem să producem la nivelul de calitate al Vestului, avem tehnologiile necesare, dar nu avem utilaje. Ba acest capitol industria noastră constructoare de mașini e în pîntec. Am avut chiar eu experiențe cu firma din Arad, cu IMAIA, de exemplu, căreia i-am propus spre execuție o mașină de frîmîntat. Le-am dat schema schematică și i-am asigurat de o comandă de 100 de bucăți. S-au angajat că o rezolvă, dar nu au reușit, de ra an și ceva, să facă nimic. Asemănător, am pățit și cu Strungul, cu altă mașină. Ei se plîng că nu au comenzi dau lumea afară, dar nu sint în stare să asimileze noi produse care le-ar rezolva, poate, situația. Altfel: avem de gînd să producem ambele mașini pentru pâine, de celofan. Cum fac și italienii. Avem în țară fabrică de celofan, la Brăila, am vrut să facem și o mașină de ambalat pâinea, dar nimeni nu a fost în stare să o execute.

— Să trecem la altceva. Întreprinderea dumneavoastră poate asigura locuri de muncă stabile pentru personal?

— Pînă în prezent, nu am făcut nici o reducere de personal, excepțind, bineînțeles, cazurile disciplinare. Doar secția de produse zaharose a fost oprită pentru două luni, pentru remont, din lipsă de comenzi, datorate saturării pieței cu produse similare din import. Înșă, pentru luna septembrie, va porni lucrul la capacitate maximă, avînd comenzi pentru capacitatea integrală. Salariile, pe de altă parte, eu consider că sint multumitoare.

— Nu aveți probleme cu blocajul financiar?

— Avem mulți datornici care ne plătesc, trebuînd să primim în jur de 60 de milioane, dintre care 6 milioane numai din Deva, Hunedoara și Petroșani. Eu refuz să mai livrez făină, în aceste condiții, pînă ce se va reglementa problema plăților. Chiar dacă există repartiție guvernamentală, în asum acest risc. Am fost amenințat cu mineri, m-a sunat chiar Miron Cosma, dar nu am cedat.

— După reducerea subvenției guvernamentale, pâinea va deveni mai scumpă. Ce s-ar putea face pentru a nu se crea mari tensiuni?

— Eu am propus Guvernului o soluție mai simplă. Să nu se subvenționeze, dar să se producă pâine pe calitate: pentru cei cu venituri moderate, pâine neagră, cu 9 lei/kg (subvenționat), pentru cei cu venituri medii, semialbă, cu 13 lei/kg, iar pentru cei cu venituri mari, pâine albă și semialbă, cu peste 40 lei/kg. Și poate că și cei cu venituri moderate își vor putea permite, duminică, o pâine albă. Nu spun că este o soluție, dar, oricum, e o idee.

Domnul Toma Gheorghe Stan este șeful Unității nr. 1 ARLEFRUCT din Piața UTA. Adică, al singurei unități de stat cu program de funcționare non-stop din Arad. Domnul Stan încearcă, în felul său, să se adapteze condițiilor economiei de piață originale de la noi. Și nu-i este deloc ușor. Are multe idei, ar trebui să facă foarte multe, să realizeze un comerț cu adevărat de prim rang. Înșă... anumite structuri nu îl lasă. De ce? Simplu: sistemul de dobînzii practicat de băncile noastre taie orice inițiativă. În cazul unei dobînzii de 80 la sută pe an, revin pe lună aproximativ 75 procente. Deci, la orice marfă, se adaugă din start aceste 75 procente, apoi vin celelalte adaosuri, să le spunem „normale”: cheltuieli de transport, energie etc. În final, se ajunge la două rezultate notabile. Primul ar fi că, obligatoriu, prețul de vânzare al mărfii crește foarte mult, mergîndu-se spre adaosul maxim prevăzută de lege. Și al doilea, chiar și cu acest adaos maxim profi-

tevizor, un tovarăș, că domn nu-l pot spune, a afirmat că de aia sint dobînzile atît de mari, pentru lichidarea stocurilor. Bine, se lichidează stocurile, dar mai sint și alte aspecte. Există sortimente de marfă, la care te aprovizionezi, cînd ai ocazia, și în cantități pe care le primești, deci ești obligat să-ți faci unele stocuri, pentru a asigura populației o aprovizionare ritmică. A, mai sint unii care își creează stocuri pentru bisnițareala? Atunci, ce rol mai au Garda Financiară și Poliția economică? Să-i depisteze și să-i sancționeze, și s-a rezolvat problema. Eu, numai luna trecută am redus stocul cu 10 milioane.

Am scris, de mai multe ori, de sistemul de prețuri practicat de magazinele de stat de tipul celui condus de domnul Stan. De la domnia sa, am primit și explicații. „Prețul cu care ne aprovizionăm e cel negociat, la care noi putem merge cu adaosuri de pînă la 45%. Dar nu ne putem permite, pentru că nu facem față concu-

Pe cărările aspre ale economiei de piață

... este foarte mic. Cine are de suferit? În primul rînd, consumatorul, care sint nevoiți să plătească prețuri mari, iar apoi, chiar angajații unității care au venituri reduse, ba se pot trezi în situația de a-și pierde și locul de muncă, dacă unitatea va merge mai prost.

Domnul Stan, în încercarea de a se descurca în apele turburi ale comerțului post-revoluționar, s-a lovit de multe și a ajuns să-și pună o serie de probleme asupra mersului actual al societății românești. Cum, de altfel, ne punem eu toții. „De ce se închid întreprinderile în țara asta? Se închid chiar unele care lucrează numai cu materii prime din țară. Cine are interesul ca ele să se oprească? Ce face Guvernul? Înainte, pe vremea lui Roman, la fiecare mișcare, strigau toți: jos cu Roman! Acum, Stolojan face ce vrea, și nu mai strigă nimeni nimic. Sistemul de dobînzii practicat omoară comerțul. În ziua de azi, nu poți porni ca lumea o afacere fără credite. Înșă, lei creditul, apoi te trezești că dobînda s-a mărit exagerat, și trebuie să o plătești. Te chinui să faci ceva, și nu poți, pentru că efectiv ți se bagă be-ta roate”.

Unitatea nr. 1 ARLEFRUCT se află, după spusele domnului Stan, într-un fel de gestune în locație proprie. Adică, își suportă singură din realizări toate cheltuielile. Se calculează dobînzii la stocurile pe care le deține, și se plătesc celelalte cheltuieli. „Într-o zi, la

reței. Unii cum ar fi Serele, de exemplu, care ne aprovizionează și pe noi își permit să vîndă în magazinul propriu aceeași marfă, la prețul la care ne-o dau și nouă. Deci, mult mai ieftin decît o putem comercializa noi. Dar încercăm să ne descurcăm. De exemplu, am vîndut kilogramul de roșii, pe care le-am luat cu 80 lei, cu 62 lei, și ne-am acoperit numai transportul. Nu am avut beneficiu, dar nici nu am rămas cu marfa depreciată.”

Probleme, am mai discutat multe cu domnul Stan. De exemplu, există șomeri care se multumesc cu ajutorul de șomaj, fără să facă nimic, decît să lucreze pentru cîteva mii în plus. Situație de care s-a convins direct în momentul cînd a vrut să angajeze vînzători. S-au prezentat mai mulți candidați, șomeri, dar cînd au văzut că trebuie pus osul la bătaie, s-au retras. „Ei sint mulțumiți cu banii pe care-i iau, și care vin de la mine, dumneavoastră sau alții care muncesc cinstit. Nu este normal.”

Unitatea nr. 1 ARLEFRUCT din Piața UTA prin munca domnului Stan și a angajaților care lucrează acolo începe să capete o față nouă. Adecvată, în măsura posibilităților, rigorilor concurenței. Succes în continuare, domnule Toma Gheorghe Stan, primul om din Arad care ai avut curajul să deschizi o unitate cu program non-stop, de stat!

Sorin T.

CASA DE SCHIMB VALUTAR BUCHAREST EXCHANGE HOUSE

B-dul Revoluției nr. 55
Prin filiala din Arad va ofera:

- o modalitate sigura și avantajoasă de a vă procura valuta necesară călătoriilor dumneavoastră.
 - un prieten care va ajuta să valorificați rezervele valutare cînd venitul dvs. devine insuficient.
 - servicii moderne computerizate la nivelul standardelor occidentale.
- NU EZITATI! Sintem oricînd la dispoziția dumneavoastră și a partenerilor dumneavoastră de afaceri sau a musafirilor dumneavoastră din străinătate, atît prin CUMPARAREA cît și prin VINZAREA principalelor devize (valute liber convertibile) aflate în circulație.
- ORAR DE FUNCȚIONARE: zilnic de luni pînă vineri între orele 8-16; simbata între orele 8-14.

S. C. ARMOPAN S. A.

Arad, Calea Aurel Vlaicu nr. 214,

telefoane : 4.76.12 ; 4.70.66, anunță :

1. Deținem în stoc piese de schimb morărit și panificație — listele se pot consulta la Biroul M.E.I. al societății.

2. Inchiriem spații de depozitare la prețuri negociabile pentru orice cantități de marfă de la 1000 tone în sus. Asigurăm descărcare, manipulare, gestionare, încărcare și pază. Informații la telefon 4.33.40.

Nou! În sfârșit, a apărut un local în Arad, unde se pot petrece clipe plăcute, în condiții deosebite. Și într-o ambianță intimă. Cum, nu știți? **ELITE CLUB** vă așteaptă. Pe Bulevardul Revoluției, la nr. 71 (lingă sediul P.N.L.), **ELITE CLUB** stă la dispoziția tuturor celor care doresc să simtă o adevărată atmosferă de club de elită. Decență, promptitudine, servire ireproșabilă, atmosferă deosebită — toate acestea numai la **ELITE CLUB**. Zilnic, între orele 10—22, puteți petrece clipe plăcute la **ELITE CLUB**. Nu ezitați! **ELITE CLUB**, un club de elită, pentru clienți de elită.

A.F. OPTICA CRISTI IMP-EX

C Aurel Vlaicu, bl. Z26
(lingă farmacia 76)

(lingă Farmacia 76) anunță onor-clientela că în perioada 10 august — 31 august unitatea va fi închisă pentru satisfacerea concediului de odihnă. Deci, la începutul lunii septembrie, cu forțe noi, **OPTICA CRISTI** vă stă la dispoziție! Vă așteptăm!

MAD S.R.L. ARAD, str. Lucian Blaga nr. 7

PROIECTARE • CONSTRUCȚII • IMPORT EXPORT

Doriți să vă construiți o locuință deosebită cu o construcție ireproșabilă? Firma noastră vă stă la dispoziție cu specialiști pentru proiecte anicât în domeniul construcțiilor pentru:

— casă de locuit, restaurante, hoteluri, locașe de cult, amenajări interioare și exterioare, extinderi, supraetajări, etc.;

— în execuție acordăm prioritate lucrărilor proiectate de firmă;

— se înlocuiesc documentații pentru avize P.S.I.;

De asemenea, expune spre vânzare camion IFA cu o capacitate de 5 t, fabricație 1985.

Căutăm teren pentru închiriere sau cumpărare pentru depozitare materiale de construcții și parc de utilaje.

Clientela este invitată a apela cu încredere la adresa de mai sus, sau alte informații le puteți primi la : fax966/13089.

LAS VEGAS AUTO-SCHROT

o firmă în ajutorul dumneavoastră. La sediul său din cartierul Micălaca la 150 metri de benzinărie, vinde prin dezmembrare diferite piese auto. De asemenea, cumpără și tipuri mai noi de autoturisme avariate pentru dezmembrare.

LAS VEGAS AUTO-SCHROT

este firma de care aveți nevoie! Numai apelând cu încredere veți fi serviți prompt și ireproșabil. În drum spre localitatea Vladimirescu nu ocoliți firma

LAS VEGAS AUTO-SCHROT!

Angajăm agenți publicitari. Informații la sediul redacției luni, marți, vineri orele 17—18,30.

SOC. COM. A M A R A D S.A.

CONSTRUCȚII - MONTAJ

FEMTECHNIKA SRL din Ungaria, prin reprezentantul său unic din România S.C. AMARAD S.A., vă oferă următoarele produse :

- porți și uși izolate termic special acționate mecanic sau manual
- porți telescopice industriale sau pentru alte întrebuințări acționate mecanic sau manual
- uși glisante automate sau cu acționare manuală
- uși glisante sau batante ermetizate pentru antrepozite frigorifice
- uși industriale volante
- uși antifoc glisante sau batante
- pereți despărțitori pentru hale industriale sau săli, acționate mecanic
- perdele industriale rotulante sau fixe
- scări și parapete ajustabile
- suprafețe termoizolate pentru încărcarea camioanelor la depozite frigorifice
- platforme hidraulice pentru rampe de încărcare

LICENȚĂ ELVEȚIANĂ — CALITATE EUROPEANĂ —
CULORI VARIABLE — DIMENSIUNI MODULATE : DEN
METAL SAU MATERIALE SINTETICE !

Pentru informații suplimentare adresați-vă cu încredere la AMARAD S.A.
Adresa noastră : 2900 ARAD, Strada Bucegi, Nr. 5 bis. CP 370 ARAD 8
TELEFON : 40 (66) 4 46 18, 40 (66) 4 23 69
TELEFAX : 40 (66) 4 38 81
TELEX : 76287 rtmucb

S.C. ZIMBRUL S.R.L. CĂLIN ȘI NAE

Str. Revoluției nr. 64

Vă oferă cu gros și cu detalii următoarele produse :

ȚIGĂRI :

— Bond — 115 lei ;	— Truse machiaj — 300 lei ;
— Viceroy — 100 lei ;	— Detergent universal — 275 lei ;
— Kent — 235 lei ;	— Pixuri — 24,80 lei ;
— Assos — 125 lei ;	— Whisky — 1175 lei ;
— LM — 122 lei ;	— Săpun — 220 lei ;
— Marlboro — 338 lei ;	— Cognac — 850 lei ;
— Chesterfield — 135 lei ;	— Pastă dinti — 350 lei ;
— Winchester — 96 lei ;	— ulei motor — 345 lei ;
— Kenedy — 95 lei ;	— Bandă izolatoare — 95 lei ;
— Kim — 167 lei ;	— Perote dinti — 105 lei ;
— Pall Mall 178 lei ;	— Vodecă RPU — 315 lei ;
— More — 225 lei ;	— Ciocolată Murtănar — 125 lei ;
— Suc doză — 119 lei ;	— Tampoane igienice — 180 lei ;
Bere doză — 135 lei ;	— Rom RPU — 325 lei ;
P-linka RPU — 295 lei ;	— Suc Cola 1 l 2 — 372 lei ;
— Vermont — 810 lei ;	— Gumă mestecat — 93 lei ;
— Șampon de păr — 150 lei ;	— Suc Kiwi 1 l 2 — 299 lei ;
— Brichete — 99 lei ;	
— Cafea boabe 1/4 kg. — 287,50 lei ; 1 kg. — 1150 lei ;	

● NOU ● NOU ● NOU ●

NOU ! Incepind de săptămîna viitoare, se pot contracta abonamente la săptămînalul ȘTIREA, la prețul de : 520 lei / an, 260 lei / semestru, 130 lei / trimestru. Deci, prin intermediul RODIPET, ȘTIREA va fi prezentă cu promptitudine în casele dumneavoastră, în fiecare săptămîină. Dacă doriți să fiți bine informați asupra părții nevăzute a lucrurilor, dacă vreți să fiți la curent cu ceea ce alții încearcă să ascundă, abonați-vă la singurul ziar din Arad care nu minte, nu se teme și nu cedează : ȘTIREA ! Sintem înscriși în Catalogul presei la numărul 653 Numai abonîndu-vă, aveți siguranța că veți primi cu certitudine ziarul dorit ! ȘTIREA a fost, este și va fi întotdeauna de partea dumneavoastră !

● NOU ● NOU ● NOU ●

VINERI, 14 august

PRO 7

8,45 Flipper; 9,10 Desene animate; 10,45 De la Hart la Hart; 11,45 Pe o capsă minunată a lui Harry (s. am.); 12,15 Mr. Belvedere; Hoțul; 12,50 Gidget (rel.); 14,25 Starsky și Hutch (rel.); 15,20 Stație finală: Harem (rel.); 15,50 Perry Mason; 17,40 De la Hart la Hart (s. am.); 18,30 Desene animate; 20,15 Ajutor, vin rudefe! (com. germ.); 22,00 Îi cunoști pe nenea cu zăhărelul? (crim. am.); 23,55 Starsky și Hutch; Camarazi vechi; 0,50 Petrocelli: Moartea unui gangster; 1,50 Spital mobil; Cu banii se termină; 2,15 Lady Hamilton (rel.); 4,50 Vegas (rel.).

UPPER CHANNEL

11,32 Potpurie; 13,00 SUPER-cumpărături; 17,00 Videoshow viu; 19,00 Wyatt Earp (s. am.); 19,30 Eu, spionul; 20,30 Mr. Wise Guy (f. am.); 22,30 Media din Europa; 23,45 Economia de piață; 0,00 Horror am.

RTL PLUS

9,55 Owen Marshall: Crimă din compasiune; 10,50 Bogă și frumos; 11,15 Dr. Marcus Welby; 13,30 Jocurile vieții; 14,20 Stanul din California; 15,15 Povestea Springfield; 15,55 Măscul: Frumoasa și Șeful; 16,50 CHiPs Bech'nill; 19,00 Magazinul tinereții; 20,45 Vremuri bune, vremuri rele (s. germ.); 21,15 Cantry german; 22,05 Marea libertate (s. germ.); 23,00 Show fotbal; 23,15 Polițai roșeați (f. am.); 1,00 Vicălosul II (horror); 2,30 Semnal vampirului; 3,35 Vinătoare de noapte (s. crim. am.); 4,25 Polițai roșeați (rel.); CHiPs (rel.).

EUROSPORT

11,00 Sport internațional; 12,00 Clipe olimpice; 14,00 Formula-1; 15,00 Clipe olimpice; 18,00 Tenis; 20,00 Formula-1; 21,00 Fotbal; 22,30 Eurostiel; 23,00 Box; 0,30 Formula-1.

9,30 Vecinii (rel.); 10,30 Hotel; 12,10 Protestare (rel.); 14,35 Sub soarele Californiei (s. am.); Eliberat; 15,30 Vecinii (s. austral); 16,00 Hotel; Cauze; 17,00 Cagney și Lacey. S'a înșelap de mult; 20,20 Roata norocului; 21,15 Vacanță familiară (f. am.); 23,00 Fotbal; 0,00 Eleve — reportaj erotic germ.; 1,35 Show (rel.); 2,00 Fotbal; 8,00 Sub soarele Californiei (rel.); 3,50 Cagney și Lacey (rel.); 6,25 Fotbal sau nimic (rel.).

SCREENSPORT

9,20 Tenis; 11,00 Tenis feminin; 11,30 Concurs; 13,00 Baseball; 15,00 Formula-2 din Britania; 16,30 Golf; 18,30 Start!; 19,30 Concursul camioanelor; 21,00 Magazin sportiv internațional; 21,30 Golf; 1,00 Golf.

TELE 5

12,00 Hoffer Koffer; 12,30 Top model; 13,05 Familia Addams; 14,00 Golf periculos (rel.); 18,55 Golful periculos; 19,20 Rambo; 19,45 Ruck-Buck; 21,15 Dragostea e oarbă (teatru); 23,00 Știri.

TV 5

8,40 Lecția de lb. franc.; 10,30

Magazin turistic; 11,00 40 de grade la umbră; 14,30 Aventura bună; 15,00 Joe fără limite; 17,15 Nu trebuie visat! (rel.); 20,00 Emisiunea prietenilor animalelor; 21,00 Film despre Liban; 22,30 Kapatan-joc; 0,35 Distracții de vară.

MUSIC TV

21,30 Michael Jackson; 21,45 Ray Charles; 23,00 Șlagăre MTV; 24,00 Reportaj; 0,30 Știri; 0,45 De la unu la trei; 1,00 Kristiane Backer; 4,00 Videouri de noapte.

SĂMBĂTA, 15 august

PRO 7

6,55 Lassie (s. am.); 7,20 Ingerul se întoarce; Dragoste; 8,10 Piele crudă (western am.); 1,00 Dr. Elliot: Doi frați, un suflet; 10,00 Prizonierii Insulei de gheață (f. it-sov.); 12,10 Ajutor, vin rudefe! 13,35 Mr. Belve-

ere; 14,00 Spital mobil; 14,30 Petrocelli; 15,20 La 12 mii sub atol (f. am. de aventură); 17,05 Ingerul se întoarce; 18,00 Culori originale; numai peste corpul lui; 18,25 Secretele părintelui Dowling; 19,20 Emii și detectivi (f. germ.); 21,15 Academia de dansuri (com. germ.am.); 23,15 Amityville horror; 1,00 Războiul lumilor (s. f. am.); 2,00 Azul; 3,40 Spital mobil; Idel; 4,15 Perry Mason; 6,55 Se poate ride (s.).

UPPER CHANNEL

9,00 Știri; 1,30 Potpurie; 10,00 SUPER-cumpărături; 15,00 Sport; 18,30 Film documentar; 19,00 Israel; 19,30 Magazin de călătorie; 20,00 Moda video; 20,30 Reportaje est-europene; 21,00 Imagini de moment (f); 23,30 Jazz.

RTL PLUS

7,00 Desene animate; 13,35 Michael Valliant (desene animate); 14,30 Gladiatori americani (s. am.); 15,30 Ațiunea Los Angeles (s. am.); 15,55 Knight Rider Parola: Topza (s. am.); 16,45 Grupa A (s. am.); 17,35 Jump Street 21 (s. am.); 18,25 Fotbal-show; 20,10 Formula-1; 20,25 Beverly Hills 90210 (s. am.); 21,15 Concert Udo Jürgens; 23,00 Talk-show; 0,00 Justice (f. ser. eng.); 1,30 Femele pen-

tră anumite ore (f. sexy it-span); 3,00 Clipuri erotice.

EUROSPORT

10,00 Motosport internațional; 11,00 Formula-1; 12,00 Tenis; 14,00 Formula-1; 15,00 Tenis; 19,00 Atletism; 20,00 Formula-1; 21,00 Tenis; 23,00 Box; 0,00 Supercras.

SAT 1

8,15 Desene animate; 11,55 Frumoasa și bestia; 13,30 Magazin economic; 14,35 John Charles Fremont (s. am.); 16,30 Dublu impar. Păcate; 16,05 Cunoștință de la drum (f. austriac); 17,30 Minuni din lumea animalelor; 18,00 Inima e tromful; 19,00 Fotbal; 20,30 Roata norocului; 21,15 Pantera Roz din nou atacă (f. engl.); 23,00 Oaspeții lui Karl Dall; 0,00 Good bye, Emmanuelle (rel. f. erotic fr.); 1,45 Eleve — reportaj; 3,05 Good bye Emmanuelle (rel.); 4,40 Frumoasa și bestia.

SCREENSPORT

4,30 Campionate raliu; 5,30 Magazinul sporturilor nautice; 6,00 Start! 5,00 Concurs samioane; 10,30 Magazinul sporturilor ciudate; 11,00 Transmisiune din Berkshire; 12,00 Formula-2 din Britania; 13,00 Magazin sportiv internațional; 13,30 Tenis feminin; 14,00 Baseball; 17,00 Atletism; 18,30 Concurs de ciclism; 20,00 Atletism; 1,00 Tenis feminin; 1,30 Superbike.

TELE 5

12,00 Fecioara și monstrul; 13,35 Magazin; 14,00 Lumea sălbatică; 14,55 Bim-bam-bino; 18,25 Dragostea e oarbă (rel.); 20,30 Zimbiți vă rog! 21,15 James Bond-Goldfinger (f. engl.); 23,05 Cind femeile au avut încă coadă (f. it.); 0,35 Femei după gratia (rel.); 2,00 Noapte bună, dragă Marilyn! (rel.).

TV 5

8,40 Lecție de lb. franc.; 11,00 40 de grade la umbră; 13,05 Din filmele emiserii sudice; 15,30 Camera femeilor (rel.); 16,30 Citește din Montreal; 20,00 Direcția Sevilla! — joc; 21,00 Magazin maritim; 22,30 Camera femeilor (s.); 23,20 Profesorul Schwarzenberg; 0,35 Distracții de vară.

MUSIC TV

14,30 KPO; 15,00 Paul King; 18,00 Yo!; 19,00 Săptămîna rock; 20,00 Top 20 european; 22,00 Sămbătă noaptea; 2,00 Kristiane Backer.

DUMINICA, 16 august

PRO 7

7,15 Lassie: Costumul nou; 7,40 Imperiul animalelor sălbatice; 8,25 Piele crudă; Ultimul zimbet (s. western am.); 9,15 Farmacist bătrîn (s. am.); 10,15 Patrula răzătoare (f. am. de război); 11,30 Să iubim (com. am.); 12,30 Cutori originale (rel.); 14,00 Spital mobil; 14,25 Secretele părintelui Dowling; 16,25 Steaua în flăcări (western am. cu Elvis Presley); 18,00 Zarak (f. engl. de aventură); 19,45 Superforce; Lumină verde; 20,10 Hardcastle și McCormick (s. am.); 21,15 Judecătorul (western am.); 23,05 Serpico (crim. am.); 1,25 Ingerul: Sărutul din Bospor; 2,30 Pedeapsa minunată a lui Harry (rel.); 2,55 Îi cunoști pe nenea cu zăhărelul? 4,45 Războiul lumilor (rel.).

UPPER CHANNEL

13,00 Potpurie; 14,00 Lumea mtine; 16,00 Este scris; 16,30 Magazin turistic; 17,00 Magazin; 19,00 Săptămîna de afaceri; 19,30 Sport; 20,30 Moda video; 21,00 Si rece la parc (f); 23,00 Știri.

RTL PLUS

7,00 Desene animate; 9,00 Super Mario Brothers (s. am.); 9,45 Samurai Pizza Cats; 11,35 Piroșka (f. am. ptr. copii); 13,05 Unchiul Buck; 13,30 Maiorul Dad: Catastrofă (s. am.); 14,00 Watăl extraterestru — Unde cu broască? (s. am.); 14,30 Formula-1; 17,00 Atletism; 20,10 Country nemțesc; 21,15 Gună de ros fierbinte (f. com. TV germ.); 23,40 Ediție turce; 0,00 Playboy Late Night; 0,30 Clipe îndrăgite; 1,00 Formula-1; 1,20 Canalul 4; 1,50 Fața rănită (thriller am.); 4,25 Unchiul Buck (rel.).

EUROSPORT

10,00 Formula-1; 11,00 Sport internațional; 14,30 Formula 1; 17,00 Ciclism; 23,00 Formula-1; 1,00 Box.

SAT 1

6,30 Fotbal; 7,50 Silverhawk (rel.); 11,55 Pantera Roz atacă din nou; 14,35 Cuplu impar; 15,05 Nava Enterprice: Istorie (s. am.); 16,05 Atacul monstrilor (s. f. jap.); 19,15 Cei din Texas (western am.); 21,15 Sebastian Kneipp (f. germ.); 23,10. Supăral cu omea (f. am.); 1,05 Eroii lui Hogan (s. am.); 1,30 Atacul monstrilor (rel.).

SCREENSPORT

3,00 Baseball; 4,00 Formula-2 din Britania; 6,00 Tenis; 9,00 Ciclism; 9,30 Tenis; 10,30 Atletism; 12,00 Golf; 14,00 Billard; 16,00 Box; 18,30 Superbike; 19,30 NFL Bowl Games, 1992; 21,30 Golf; 1,00 IAAF Grand Prix, 1992.

TELE 5

7,30 Bim-bam-bino; 14,20 Magazin; 14,45 James Bond (rel.); 17,55 Ruck-Buck; 18,20 Lumea sălbatică; 19,20 Patrula de noapte; 20,10 Cronică crimă; 20,45 Fatăl a reușit (s.); 21,15 Zimbiți, vă rog; 22,00 Jabberwocky (f. engl.); 23,50 Viva Mexico! (f. mex.); 1,30 Cind femeile au avut încă coadă (rel.).

TV 5

8,40 Lecție de lb. franceză; 9,30 Emisiune ptr. copii; 13,05 Film despre Wanzania; 15,30 Molière; 17,15 Carlea ferată Transsiberiană; 18,10 Vulpea polară; 22,30 Unde rămîne gineșia? (f.); 0,25 Trio jazz.

MUSIC TV

14,30 KPO; 15,30 Paul King; 19,30 Săptămîna rock; 20,00 Top 20 american; 22,00 120 minute; 0,30 Headbangers Ball; 3,00 Kristiane Backer; 4,00 Videouri de noapte.

Editor S.C. ȘTIREA® S.R.L. ARAD

Colectivul redactional: **ADRIAN IOANAS** (director)
SORIN TROCAN (red.sef), **DELIA BRAD** (secretar general de redactie)
DANIEL OGNEAN, HUGO HAUPTMANN (colaborator permanent)

Adresa S.C. ȘTIREA® S.R.L. ARAD: Bd. Revoluției nr. 71 Tel.36437

Manuscrisurile republicate se acceptă. Redacția nu ia în considerare anonimele

Tiparul executat la S.C. "HELICON" BANAT S.A. TEL.96/142735-142772

TIRAJ: 6000 EXEMPLARE